

Handläggare
Hellgren Anna

Datum
2019-05-16

Diarienummer
KSN-2019-0818

Näringsdepartementet
N2019/00699/SPN
n.remissvar@regeringskansliet.se
marija.grekovska@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (SOU 2019:9)

Sammanfattning

Uppsala kommun har i sak inga invändningar mot de förslag till ändringar i plan- och bygglagen (PBL) som utredningen föreslår.

Uppsala kommun ser positivt på att ansvar och roller i olika skeden av planprocessen formaliseras i PBL. De förslag som redovisas i betänkandet innebär snarare ett tydliggörande av en ordning som redan tillämpas i Uppsala och många andra kommuner.

Även om författningsförslagen inte innebär så stora förändringar jämfört med hur planintressentens initiativ och engagemang under planprocessen ser ut i dag, finns det ett värde i att tydliggöra förutsättningarna för planintressenternas medverkan. Det ger både en tydlighet mot planintressenterna och en ökad transparens mot sakägare, grannar och allmänhet.

För planuppdrag där det dröjer lång tid mellan beslut om planbesked och tidpunkten när det egentliga planarbetet inleds på kommunen, kan planintressentens möjlighet att tydligare ta initiativ till framtagande av underlagshandlingar bidra till att planprocessen blir mer tidseffektiv i sin helhet.

Uppsala kommuns synpunkter på utredningens förslag

Kommunen ska i planbeskedet ange vilka planeringsunderlag som kan behövas (utredningens avsnitt 6.4)

Uppsala kommun redovisar redan i dag en översiktlig bedömning om vilka utredningar som kan behöva göras under planprocessen i samband med planbesked och planuppdrag. Förslaget om att införa en bestämmelse i PBL om att kommunen i planbeskedet ska redovisa sin bedömning av vilket planeringsunderlag som kan behövas för detaljplaneläggningen har kommunen därför inga invändningar mot. En ökad tydlighet i tidiga skeden ger förutsättningar för att processen ska löpa smidigare och mer effektivt.

De föreslagna ändringarna förväntas ha en begränsad påverkan på detaljplaneverksamhetens ordinarie verksamhet. Även om det kan komma att bli något mer resurskrävande att planhandläggare behöver vara beredda att hantera ärendet även under tiden mellan planbesked/planuppdrag och till dess ett

planärende blivit aktivt och prioriterat hos kommunen. Denna situation förekommer redan i dag och kan i och med formaliseringen bli en mer uttalad del av planarbetet, och därmed också tydligare resurssättas.

Planintressenten bör få inhämta yttrande från länsstyrelsen (utredningens avsnitt 6.5)

Uppsala kommun ser positivt på planintressentens (självständiga) möjlighet att få länsstyrelsens tidiga ställningstagande. Det är kommunens erfarenhet att inspel från den statliga nivån sent i processen kan leda till stora fördröjningar i tidsplanen.

För planintressenten kan det uppfattas som ett tidskrävande skede att ta fram utredningar som underlag till samrådsförslaget. Om utredningarna påbörjats redan innan kommunen startar upp planarbetet finns förutsättningar för att nyttja tiden och kommunens resurser mer effektivt.

Komplexa och tidskrävande planprocesser beror i vissa fall på att kommunen önskat pröva en planläggning som inte har uttalat stöd i översiktsplanen, eller att planeringssituationen är så komplex att dess omfattning, eller planprocessens utgång, är omöjlig att förutse i det tidiga skedet. I dessa fall bedömer Uppsala kommun att utredningens förslag inte kommer att innebära någon förändring eller effektivisering jämfört med i dag, i och med att länsstyrelsens yttrande förutsätter att planläggningen ska vara i enlighet med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande.

Uppsala kommun ser inga hinder för att ange tiden för detaljplanearbetets start i planbeskedet. Kommunens erfarenhet är att det hittills varit svårt att, enligt dagens bestämmelser, redan i samband med planbeskedet uppskatta tidsåtgången fram till antagen detaljplan. Sannolikt kan det vara något mer överblickbart att ange när planarbetet kan komma att inledas. Därmed förtydligas förutsättningarna och förväntningarna, vilket är positivt för både kommunen och planintressenten.

Ett förtydligande av planintressentens möjlighet att bidra med planeringsunderlag (utredningens avsnitt 6.6)

Byggherrar och fastighetsägare bidrar redan i dag med utredningar och andra planeringsunderlag till planprocessen. Enligt plan- och byggnadsnämndens planavtal ska byggherren (eller byggherrens konsult) utföra erforderliga utredningar som underlag för detaljplanen. Byggherren ska också bekosta samtliga utredningar som erfordras för planens framtagande. Uppsala kommun ser positivt på att det tydliggörs i PBL att andra än kommunen får ta fram underlag. Det ökar transparensen i planprocessen.

Planbeskedens tidsfrist ändras inte (utredningens avsnitt 6.7)

Uppsala kommun bedömer att dagens tidsfrist om fyra månader för planbesked bör vara tillräcklig eftersom plan- och byggnadsnämndens planbesked redan innehåller direktiv om vilka sakfrågor som behöver utredas vidare under planprocessen.

Om en planintressent tar fram planeringsunderlag, ska det redovisas i planbeskrivningen (utredningens avsnitt 6.9)

I Uppsala kommuns planhandlingar framgår det vilka konsultfirmor eller enskilda utredare som tagit fram utredningar som underlag till planförslaget. Det framgår dock inte alltid i själva planhandlingen att det är planintressenten som bekostat utredningarna. Detta framgår istället av planavtalet, enligt ovan. Uppsala kommun ser positivt på att det tydliggörs vilka utredningar som gjorts av, eller bekostats av, planintressenten, eftersom det ökar transparensen i planprocessen.

Mer vägledning behövs (utredningens avsnitt 6.12)

Uppsala kommun är positiv till förslaget om en vägledning och menar att en sådan kan underlätta kommunens bedömning av vilka utredningar som normalt behövs för att kunna ta ställning till planeringsförutsättningarna. En vägledning kan också fungera som ett stöd för planmyndigheten gentemot andra myndigheter. En vägledning kan också underlätta för planintressenter, och deras konsulter, att tidigt i processen få en överblick över vad som förväntas i form av utredningar.

Inget avgränsningssamråd vid planprogram (utredningens avsnitt 6.12)

Uppsala kommun är positiv till förtydligandena i författningstexten angående att det är frivilligt för kommunen att ta fram ett särskilt planprogram, och att miljöbalkens krav på avgränsningssamråd inte ska gälla i arbetet med att ta fram ett planprogram.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Lars Niska
Sekreterare